

Göreve Dayalı Dil Öğretimi

Seda Erenoğlu

Atılım Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu

Temel İngilizce Bölümü

Göreve dayalı dil öğretimi veya öğrenimi olarak bilinen yaklaşım, öğretimdeki temel yapıyı görevler olarak esas alır. Görevler, anlamlı dilin kullanılmasında ve etkileşimin sağlanmasında en önemli araçlardır. Görevler, bu yaklaşımda dil öğretiminin temelini oluşturur ve ortam içerisinde, gerçek yaşam dilini sunarak etkileşime geçilmesini sağlar.

Göreve dayalı öğretim bir anlamda iletişimsel yaklaşımın güçlü bir uzantısıdır. İlk olarak 1970'lerde Güney Hindistan'da "Banglore Projesi" olarak bilinen, göreve dayalı öğretim, N.S Parabhu tarafından tasarlanmıştır. Bu bağlamda sınıf içerisindeki öğretim, öğretmenin gösterimi ve öğrencinin performansını içermiştir. Parabhu, herhangi bir dilbilgisi yapısına değinmekten özellikle kaçınmıştır. Çünkü Parabhu'ya göre görev öncesinde, görev süreci içerisinde ve sonrasında anlama odaklanmak için dilbilgisinden kaçınmak gerekir (Thornbury, 2006). Göreve dayalı öğretim o zamandan günümüze bazı değişimler geçirmiş, daha yumuşak bir bakış açısına sahip olmuş ve dilin yapısına da önem verir hale gelmiştir.

Göreve dayalı öğretimin temel yapısını oluşturan görevlerin pek çok tanımları bulunmaktadır. Bu tanımlardan bazıları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Parabhu'ya göre görev, verilen bilgi doğrultusunda oluşmuş düşünce sürecinin sonucunda, öğrencilerin bir çıktıya ulaşması için verilen bir etkinliktir. Bu etkinlik öğretmen tarafından kontrol edilir (1987). Bu kapsamda görev, yapılan bir etkinlik olarak görülmektedir.
- Bu görüşten farklı olarak, görev; öğrencilerin anlamlı bir şekilde dili kullanmasını gerektiren etkinliklerdir (Bygate, Skehan ve Swain, 2001). Bu tanımda ise görev, dilin anlamlı bir şekilde kullanıldığı bir etkinlik olarak görülmektedir.
- Nunan'a göre ise iletişimsel bir görev, hedef dilde öğrencinin anlaşılır, üretken ve beceri sahibi olmasını sağlar (Nunan,1989).

GÖREVE DAYALI DİL ÖĞRETİMİ AŞAMALARI

Klasik Sunum, Uygulama, Üretim (Presentation, Practice, Production) ders modeline alternatif bir yaklaşımdır. Görev öncesi, görev süreci ve görev sonrası olmak üzere üç ana bölüme ayrılmıştır.

Görev öncesi bölümünde, öğretmen öğrencilerin konuya alışmalarını, ısınmalarını sağlar. Kullanılacak kelimelerin altını çizebilir. Görevin yönergelerini anlamaya çalışmalarını sağlar. Dinleme çalışması yapılabilir. Konu tanıtımı, bilgi tazeleme, görev basamaklarının açıklanması, öğreticinin hazırlık aşamasında yaptığı tüm zihinsel ve bedensel çalışmalar bu bölümde yapılmaktadır.

Görev sürecinde ise; verilmesi istenen yapı bu bölümde bilinç yükseltme etkinlikleriyle verilebilir. Görev öğrenciler tarafından yapılır. Öğretmen öğrencileri gözlemler ve onların söylemek istediklerini formüle etmeye çalışır. Anlamli ve akıcı konuşmaya önem verilmelidir. Bu bölümde görevi bitirmek için sınırlı bir zaman verilebilir. Bu daha doğal ve akıcı konuşmalarını sağlar (Ellis, 2010)

Planlama sürecinde, öğrenciler sözel ya da yazılı olarak raporlarını hazırlayabilirler. Görevi nasıl yaptıklarını anlatmaya çalışırlar. Öğretmen sınıf içerisinde gezerek dili kullanmalarına yardımcı olabilir. Rapor kısmında ise öğretmen bazı gruptan ürünlerini sunmalarını isteyebilir. Böylece fikir alış verişi yapabilirler. Son görev bölümünde ise durum belirleme /değerlendirme, gereksinim çözümü, yeni görevlerin planlanması yapılmaktadır (Ellis,2010).

ÖĞRETİCİ MATERYALLER

Gerçek nesnelere: Gazeteler, televizyon programları, internet, yemek tarifleri gibi materyaller, görevlerin belirlenmesi için etkili olabilir.

Örneğin; hedef dildeki herhangi bir dizinin bölümünü seyreden öğrencilerden, seyrettikleri bölümdeki kişiler ve ilişkileri hakkında yazı yazmaları istenebilir.

Oyunlar, rol canlandırmaları, senaryo alıştırmaları, alıştırma rehberleri, ipucu kartları, etkinlik kartları, ikili iletişim alıştırmaları, öğrenci etkileşim alıştırma kitapçıkları da önemli öğretici materyallerdir.

Bu makalede göreve dayalı dil öğretiminin ilk olarak nasıl ortaya çıktığı, verilen görevlerin tanımları, aşamaları ve kullanılan öğretici materyalleri özetlenerek açıklanmıştır.